

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 7
Karar Tarihi : 06/01/2009

Kurulumuz Başkanlığına; Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi Genel Başkanlığınca verilen 02/01/2009 tarih ve 2009/01, Halkın Yükselişi Partisi Genel Başkanlığınca verilen 02/01/2009 tarihli ve 2009/1, Bağımsız Cumhuriyet Partisi Genel Başkanlığınca verilen 02/01/2009 tarihli ve GSK-830/002, Yurt Partisi Genel Başkanlığınca verilen 03/01/2009 tarihli ve Barış ve Demokrasi Partisi Genel Başkanlığınca verilen 03/01/2009 tarihli ve 2009/1 sayılı yazılarda; Kurulumuzun 31/12/2008 tarih ve 342 sayılı kararıyla, 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerine katılabilecekleri tespit ve ilan olunan siyasi partiler arasında partilerinin bulunmadığı, ancak partilerinin Türkiye genelindeki teşkilatlanmalarının seçime katılma yeterliliğine sahip bulunduğundan bahisle, konunun tekrar incelenerek bir karar verilmesi,

Yine;

Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi Genel Başkanlığından alınan 03/01/2009 tarih ve 2009/02 sayılı yazıda; teşkilatlanma amacıyla il ve ilçelerde yaptıkları görevlendirmeler sonucunda ilgili idareden genellikle kuruluş belgelerinin teslim alındığına dair alındı belgesinin bulunduğu, teşkilatlarınca faksla gönderilen bu belgelerin genel merkezce Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettirildiği, ilgili idarenin eksik saydığı belirtilen belgeleri geri çevirmeleri, ya da alındı belgesi vermemelerinin yetki aşımı olduğu, 2820 sayılı Kanununun 33. maddesinde yazılı bildirim yerine getirmeyenlere para cezasının öngörüldüğü, bu yola gidilmeden parti kuruluş işlemlerini yok saymanın ilgili Anayasa ve kanun hükmünün ruhuna uygun düşmeyeceği, 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak seçimlere katılacak siyasi partilerin, en geç 29 Eylül 2008 tarihinde 298 sayılı Kanununun 14/11 ve 2820 sayılı Kanununun 36. maddelerindeki şartları yerine getirmiş olmaları gerektiği, Türkiye Müdafaa-Hukuk Partisinin 29 Eylül 2008 tarihi itibariyle seçimlere katılması için örgütlenme ve süre olarak Yüksek Seçim Kurulunun öngördüğü kanuni şartları yerine getirmiş bulunduğu,

Yurt Partisi Genel Başkanlığından alınan 05/01/2009 tarihli yazıda da; 2820 sayılı Kanununun 36. maddesinde; "Siyasi partilerin seçimlere katılabilmesi için illerin en az yarısında oy verme gününden en az altı ay evvel teşkilat kurmuş ve büyük kongrelerini yapmış olmaları veya Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunması şarttır." denilerek, kastedilenin oy verme günü olduğundan, bunun doğrudan yazıldığı, aksi durumda ise seçimin başlangıç tarihinin 01 Ocak 2009 olarak kabul edilmesi gerektiği, siyasi partilerin seçimlere katılmasına esas olacak teşkilatlanmada, 5747 sayılı Yasayla kurulan ilçelerin dikkate alınmaması gerektiği, Yüksek Seçim Kurulunun 2008/236 sayılı kararıyla, yeni kurulan 43 ilçede de teşkilatlanmanın göz önüne alınması gerektiğine karar verildiği, söz konusu kararda, kanunun yürürlük tarihi dikkate alınarak böyle bir sonuca gidildiği, Yurt Partisinin 2820 sayılı Kanununun 20. maddesinde yer alan koşulları, oy verme tarihi olan 29/03/2009 tarihi baz alınarak, 29/09/2008 tarihinde tamamladığı, Yüksek Seçim Kurulunca, kapatılan belde belediyeleri hakkında verilen kararla, aynı kanun çerçevesinde kurulan 43 yeni ilçenin, seçim tarihinin 01/01/2009 esas alınarak teşkilatlanmada göz önüne alınmaması yönünde karar ihdasının, Anayasaya uygun ve demokratik bir karar olacağı belirtilerek, 43 yeni ilçenin, Anayasanın 67. maddesi hükmü esas alınarak, seçim tarihinin 01/01/2009 esas alınarak, teşkilatlanmanın da buna göre değerlendirilmesi, Yüksek Seçim Kurulunun 23/09/2008 tarihli kararının, karar niteliğinde olmasına rağmen teşkilatlanma koşulunda kanun niteliğinde bir değişiklik yapması nedeniyle, karar tarihi esas alınarak önümüzdeki mahalli seçimlerde uygulanmamasını ve partilerinin 29/03/2009 tarihinde yapılacak mahalli seçimlere girecek partiler arasında ilan edilmesi,

istenilmiş olmakla, itiraz dilekçeleri birlikte incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Kurulumuzun 31/12/2008 tarihli, 342 sayılı kararı ile; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 18/12/2008 günlü, A.01.0.GMS.0.10.00.02-10553/22179 sayılı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 18/12/2008 günlü, C.020.CBS.0.01.02-04 sayılı yazıları ile bu yazı ekinde alınmış olan ve siyasi partilerin teşkilat kütüğünü kapsayan bilgisayar disketinin incelenmesi sonucunda;

a) 298 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinin 11 inci bendi ile 2820 sayılı Yasanın 20. ve 36 ncı maddelerine göre, illerin en az yarısında oy verme günü olan 29 Mart 2009 tarihinden en az altı ay öncesi, (29/09/2008 tarihi) itibariyle teşkilat kurmuş ve ilk büyük kongrelerini yapmış olan siyasi partilerin;

1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Anavatan Partisi, 3- Bağımsız Türkiye Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrat Parti, 7- Demokratik Sol Parti, 8- Demokratik Toplum Partisi, 9- Emek Partisi, 10- Genç Parti, 11- Hak ve Özgürlükler Partisi, 12- İşçi Partisi, 13- Liberal Demokrat Parti, 14- Millet Partisi, 15- Milliyetçi Hareket Partisi, 16- Özgürlük ve Dayanışma Partisi, 17- Saadet Partisi, 18- Sosyaldemokrat Halk Partisi, 19- Türkiye Komünist Partisi olduğuna,

b) Diğer partilerin ise genel kongre veya teşkilatlanma koşulunu yerine getiremedikleri dolayısıyla 298 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinin 11 inci bendinde öngörülen nitelikleri kazanamadıklarına,

karar verilmiştir.

Resmi Gazete'nin 22/03/2008 tarihli ve 26824 sayılı mükerrer nüshasında yayımlanarak yürürlüğe giren, 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile yapılan idari değişiklikler sonucunda, Kurulumuzun 13/09/2008 tarihli ve 236 sayılı kararı ile de; 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde esas olacak, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14/11. ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 20. ve 36. maddelerinin, seçime girecek siyasi partiler için getirdiği teşkilatlanma şartının uygulanmasında; tüzel kişiliği kaldırılan belde belediyelerinin teşkilat durumlarının ilk mahalli idareler genel seçimine kadar devam etmesi, yine 5747 sayılı Büyükşehir Belediye Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 22/03/2008 tarihli ve 26824 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş olması nedeniyle, yeni kurulan 43 ilçede ve kaldırılan Eminönü İlçesindeki yeni idari yapının Kanunun yürürlük tarihi itibariyle dikkate alınacağına, siyasi partilerin de bu duruma göre işlem yapmaları gerektiğine, karar verilmişti.

Bu açıklamalar da göz önünde bulundurularak, Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi, Halkın Yükselişi Partisi, Bağımsız Cumhuriyet Partisi, Yurt Partisi ve Barış ve Demokrasi Partisi Genel Başkanlıklarınca Kurulumuza yapılan itirazlar üzerine, yukarıda belirtilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 18/12/2008 günlü, A.01.0.GMS.0.10.00.02-10553/22179 sayılı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 18/12/2008 günlü, C.020.CBS.0.01.02-04 sayılı yazıları ile bu yazı ekinde alınmış olan ve siyasi partilerin teşkilat kütüğünü kapsayan bilgisayar disketinin tekrardan incelenmesi sonucunda;

Kurulumuzun 31/12/2008 tarihli, 342 sayılı kararı ile belirlenip ilan olunan siyasi partilerden ayrı olarak, Barış ve Demokrasi Partisi ile Halkın Yükselişi Partisinin de 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerine katılabilecekleri tespit edilmiştir.

Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi Genel Başkanlığının Başkanlığımıza yapmış olduğu 03/01/2009 tarihli, 2009/02 sayılı itiraz konusuna gelince;

Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip en az otuz Türk vatandaşı tarafından kurulabilecekleri, bildiri ve belgelerini İçişleri Bakanlığına vermekle tüzel kişilik kazanabilecekleri 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununda belirtilen siyasi partiler, teşkilatlanmalarını anılan Kanunda belirtilen prosedürü izleyerek tamamlamak zorundadırlar.

Anılan Kanun siyasi partilerin, teşkilatlanırken Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, İçişleri Bakanlığı ve mahallin en büyük mülki amirliğiyle muhatap olacaklarını; Yargıtay Cumhuriyet

Başsavcılığının her siyasi parti için herkese açık bir sicil dosyası tutacağını hükme bağlamaktadır.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 10 uncu maddesi (b) bendine göre, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca her siyasi parti için tutulacak sicil dosyasında, siyasi partilerin merkez organları ile teşkilat kurdukları il, ilçe ve beldeleri, bunların organlarında görev alanların adlarını, soyadlarını, doğum yer ve tarihlerini, meslek veya sanatlarını ve ikametgahlarını gösterir onaylı listenin yer alması zorunludur. Siyasi partilerin; 2820 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesine göre teşkilatlanmalarıyla ilgili bilgi ve belgeleri doğrudan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına; Kanununun 33 üncü maddesine göre de aynı bilgi ve belgeleri yine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına ve İçişleri Bakanlığına iletilmek üzere mahallin en büyük mülki amirliğine onbeş günlük süre içinde vermeleri Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca da bu bildirimlerin karşılaştırılıp, gerçeğe uygunluğunun saptanması gerekmektedir.

Özetle, siyasi partilerin teşkilatlanmalarıyla ilgili her türlü bilgi ve belgelerin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca sicil dosyalarında toplanması; herkese açık bu sicil dosyalarındaki bilgi ve belgelerin geçerli kabul edilmesi yasal bir zorunluluktur.

Anayasanın 79 uncu maddesine göre seçimlerin genel yönetim ve denetimiyle görevli olan, ancak siyasi partilerin teşkilatlanmalarıyla ilgili araştırma yapma veya bilgi veya belge toplama gibi bir işlevi bulunmayan Yüksek Seçim Kurulu da, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca tutulan siyasi partilere ait sicil dosyalarındaki bilgi ve belgeleri doğru, geçerli kabul etmek suretiyle her türlü seçim işlerini yürütmek zorundadır.

Nitekim, Kurulumuz bu çerçevede 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacak mahalli idareler seçimlerine katılma koşullarını taşıyan partilerin tespiti amacıyla 16/12/2008 günlü, C.05.0.İMİ.0.88-090-06-7737 sayılı yazıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından siyasi partilerin teşkilatlanma durumunu sormuş ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 18/12/2008 günlü, C.020.CBS.0.01.02-04 sayılı yazıları ile bu yazı ekinde gönderilen ve siyasi partilerin teşkilat kütüğünü kapsayan bilgisayar disketini inceleyerek 31/12/2008 tarih ve 342 sayılı kararı ile seçime katılabilecek 19 siyasi partiyi ilan etmiştir.

298 sayılı Kanununun 14/11 ve yine 2820 sayılı Kanununun 20 ve 36 ncı maddeleri ile güdülen amaç, siyasi partilerin seçime katılabilmesi için belirli bir tarihte, yasanın aradığı koşulların tümüne birlikte sahip olmak ve eşit koşullarda seçime girmelerini sağlamaktır.

298 sayılı Yasanın 14/11 inci maddesinin öngördüğü koşulların, oy verme tarihinden altı ay evvelki tarihte birlikte gerçekleşmesinin gerektiği maddenin özünden ve sözünden açıkça anlaşılmaktadır.

Bundan ayrı olarak, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 36 ncı maddesiyle; siyasi partilerin seçimlere katılabilmeleri için illerin en az yarısında, oy verme gününden en az altı ay evvel teşkilat kurmuş ve büyük kongrelerini yapmış olması veya Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubunun bulunması koşulları öngörülmüştür. 298 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinin 11 inci bendi ile de, aynı koşulların gerçekleşmesi gerektiği belirtilmektedir.

Hal böyle olunca, Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi, Yurt Partisi ve Bağımsız Cumhuriyet Partisinin oy verme günü olan 29 Mart 2009 tarihinden altı (6) ay öncesi olan 29/09/2008 tarihi itibarıyla 298 sayılı Yasanın 14/11 inci maddenin öngördüğü koşullara sahip olmadıkları ve 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerine katılmaya hak kazanmadıkları açıktır.

Bu nedenle;

a) Barış ve Demokrasi Partisi ile Halkın Yükselişi Partisinin itirazlarının kabulü ile 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerine bu partilerin de katılabileceğine,

b) Bağımsız Cumhuriyet Partisi, Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi ve Yurt Partisinin 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan mahalli idareler seçimlerine katılabilme koşullarını taşımadıkları anlaşıldığından itirazlarının reddine,

karar vermek gerekmiştir.

S O N U Ç :

Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1- a) Barış ve Demokrasi Partisi ile Halkın Yükselişi Partisinin itirazlarının kabulü ile 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerine bu partilerin de katılabileceğine,

b) Bağımsız Cumhuriyet Partisi, Türkiye Müdafaa-i Hukuk Partisi ve Yurt Partisinin 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan mahalli idareler seçimlerine katılabileme koşullarını taşımadıkları anlaşıldığından itirazlarının reddine,

2- Kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına,

3- Seçime katılabileceklerine karar verilen siyasi partilerin Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu aracılığıyla duyuru olarak yayınlanmasına,

4- Karar örneğinin adı geçen siyasi partiler genel başkanlıkları ile tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

06/01/2009 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR	Üye Hasan ERBİL	Üye Necati SÖZ
Üye Hüseyin EKEN	Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Mehmet KILIÇ	Üye Ali EM
Üye Kırdar ÖZSOYLU	Üye Sadri BOZKURT	Üye M. Zeki ÇELEBİOĞLU	